

Čís. 4388.

V řízení rekursním o návrhu na zrušení neb obmezení exekuce nelze prováděti ústní líčení.

Ustanovení Šu 251 čís. 6 ex. ř. nelze použiti, počne-li se živnost provozovati teprve po výkonu zájmu.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, R II 367/24).

Návrhu dlužníka, by byly z exekuce vyloučeny movitosti, jichž prý potřebuje ku provozu své živnosti, soud první stolice vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs vytýká řízení rekursního soudu vadnost, protože nebyla o rekursu vymáhající věřitelky slyšena stěžovatelka a tím byla jí odňata možnost, aby se o skutkových tvrzeních odpůrkyně vyjádřila, a dovolává se ustanovení Šu 45 odstavec třetí ex. ř. Při tom však přehlíží, že ústní jednání se stranami jest podle Šu 45 odstavec třetí ex. ř. provésti jen v první stolici o návrhu na zrušení, neb omezení exekuce, pokud jej nečiní vymáhající věřitel, a že rekursní soud dal doplniti pouze šetření ve smyslu Šu 526 c. ř. s. a Šu 55 odstavec druhý a třetí a 78 ex. ř., které nevyžadovalo již ústního jednání se stranami. Domáhá-li se stěžovatelka zrušení exekuce, pokud jde o zabavené zrcadlo, hnědý šatník a 3 židle z důvodu, že těchto předmětů nezbytně potřebuje ku provozu své živnosti dámské švadleny (§ 251 čís. 6 ex. ř.), bylo její věcí, by prokázala, že zabavení stalo se neprávem, jsouc provozu této její živnosti na úkor. Než dovolací rekurs připouští, že jest správným zjištění rekursního soudu, že dlužnice živnost ohlásila až třetí den po výkonu zájmu. Neměl tudíž výkonný orgán zákon. důvodu, by z exekuce vylučoval při výkonu zájmu nějaké předměty, potřebné ku provozování krejčovské živnosti stěžovatelky, když ji ve skutečnosti dosud neprovozovala a ani sama vyloučení věcí těch z exekuce z tohoto důvodu nežádala, ač výkonu zájmu osobně byla přítomna. Stížnost jest na omylu, domnívajíc se, že ustanovení Šu 251 čís. 6 ex. ř. lze použiti i tehdy, když se živnost teprve po výkonu zájmu počne provozovati, poněvadž prý i dalším pokračováním v exekuci jest její provoz ohrožen. Otázku, zda a které předměty mají zůstatí povinnému ku provozu jeho osobní živnosti, ve smyslu Šu 251 čís. 6 ex. ř., jest však řešiti podle doby, kdy se exekuční zájem koná, a, není-li v této době živnost ještě provozována, nelze provedené exekuci důvodně vytýkat, že je nepřipustnou, poněvadž v době výkonu exekuce nebylo lze na zabavené předměty ani ještě ustanovení Šu 251 čís. 6 ex. ř. použiti.

Čís. 4389.

Třileté promlčení Šu 1489 obč. zák. počíná dobou, kdy se škoda a osoba toho, kdo jest náhradou povinen, staly poškozenému známy. Vě-

domost poškozeného musí býti úplná, taková, jaké jest potřebí ku podání žaloby.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv II 559/24).

Ohledně předchozího děje poukazuje se na čís. sb. 2996. Tehdejší žalovaný žaloval po té žalobou, zadanou na soudě dne 5. března 1924, svého bratra o náhradu škody 3.800 Kč. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, majíce za to, že jest promlčena. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dlužno přisvědčiti dovolateli, že nižší soudy posoudily rozepři ne-
správně po stránce právní, vyhověvše námitce promlčení. Všeobecný
předpis Šu 1489 obč. zák. o promlčení nároku na náhradu škody roze-
znává, podobně jako obdobný, ale přesnější, předpis Šu 6 zákona ze dne
9. srpna 1908 čís. 162 ř. zák. o promlčení nároků z úrazů automobilo-
vých, promlčení dvoji; obecné, třicetileté, nezvěděl-li poškozený o škodě
neb o osobě škůdcově nebo, byla-li škoda způsobena zločinem, a zvláštní,
tříleté, jsou-li škoda a osoba škůdcova poškozenému známy. Počiná pak
promlčení v onom případě již škodlivou událostí, v tomto případě však
teprve, když se škoda a osoba škůdcova, správněji osoba toho, kdo jest
povinen náhradou, staly poškozenému známy. Nauka i prakse vykládají
tento předpis tak, že vědomost poškozeného musí býti úplná, taková,
jaké jest potřeba ku podání řádné žaloby. Nestačí pouhá domněnka,
třeba určité vědomosti a to nejen o škodlivé události samé, nýbrž i o
jejím škodlivém účinku a o osobě, která za škodu ručí. V tomto případě
nenastala škodlivá událost, totiž úraz klisny, pro který musila býti utra-
cena, v majetku žalobce, nýbrž vojenského eráru. Žalobce neutrpěl škody
již touto škodlivou událostí, nýbrž teprve, když erár ho učinil za škodu
zodpovědným a když rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 3. října 1923 j.
č. Rv II 213/23 čís. sb. 2996 byla tato jeho zodpovědnost uznána. Teprve
z tohoto soudního rozhodnutí nabyl žalobce bezpečné vědomosti o své
škodě a mohl podati na bratra žalobu. Dřívější žaloba by byla musila
býti buď zamítnuta pro předčasnost nebo bývalo by musilo býti řízení
o ní přerušeno až do rozhodnutí sporu mezi žalobcem a erárem, neboť
tento spor byl předurčujícím pro otázku, zda utrpěl žalobce škodu. Ani
ze škodlivé události ani ze žaloby, podané na něho erárem, nenabyl
žalobce určité vědomosti o tom, že bude musit eráru nahraditi škodu,
nýbrž teprve z právoplatného soudního rozhodnutí o této žalobě. Proto
počiná tříletá promlčecí lhůta teprve doručením tohoto rozsudku, totiž
dnem 19. října 1923, nynější žaloba byla dne 5. března 1924 podána
v čas a neměla býti zamítnuta jako promlčená. Jelikož nižší soudy, po-
kládajíce námitku promlčení za odůvodněnou, uvažovaly o žalobním ná-
roku ve věci samé jen mimochodem a neúplně, a neučinily jménovitě
potřebných skutkových zjištění o popřeném tvrzení, že žalovaný použil
koně pod sedlem bez vědomí a svolení žalobcova, zůstalo řízení ne-
úplným, a nezbylo než zrušiti rozsudky nižších soudů a vrátiti rozepři
procesnímu soudu k dalšímu jednání.